

TORNAI JÓZSEF
Vártuk októbert

Vártuk ezt a hónapot,
 október a kedvenc hónapom,
 vártuk októbert,
 októberben születtem,
 októberre megéri a föld haragja, az idő
 piros és sárga és lila, és puskák
 csörgőkígyói nőnek ki az agyból,
 október nem szép, nem örül neki a kagyló,
 iszabpól főz levest a varangyosbéka,
 október az embervadászoké,
 akik tölténytáskájukba gyömöszölik a hullákat,

vártuk ezt az októbert,
 minden októberben újra megszületek,
 vártuk a levegőből, a tengerből, a Nagy Cethalból,
 vártuk az oroszoktól, a tatároktól,
 a csonkáktól, akik tájszólásban beszélnek, vakoktól,
 akik a Kaszáscsillagig röpülnek,
 vártuk a hóhért, akit fűzfateknőben besóznak,
 mint a kettévágott disznót, mint
 a kígyóként táncoló botot,
 mint a Fáraót, aki szibériai isten,

vártuk októbert,
 a röpcédulák muzsikáját, a Tizenkét
 Pont darutollát,
 vártuk a szelet és a belváros tengeralattjáróját,
 a moszkvai metró cirkuszgizgatóját,
 a költőket, akik trombitaszót fakasztanak a Corvin köz
 puskaporos szoknyavadászából,
 és vártuk októbert piros-fehér-zöld orcáival
 és Illyés Gyula Száz mondatával,
 és a falhoz állítottak fausti könyörgésével:
 „Ments meg, Uram, minket az örök nyálától,
 tarkójuk dagadt, Vörös Furunkulusától,

és jött a szél, és magát ördöggé fújta,
 és jött október,
 akkor születtem Isonzó után,
 és október után a szerelem minden kiskapuban
 halálfejes kettőskereszt,
 és a pópák megáldották a tankokat,
 miután a tankok megtanították őket szaxofonozni,
 de itt nálunk október volt,
 a must és a vér szaga,

s csönd lett, mikor nem hallottuk,
 őzeket diszítettek akasztófával;
 a szabadságot festgették a szarvas címerére?
 hát itt a nefelejcses óra,
 itt a zaporozsjei röhej,
 itt a fejjel lefelé drótozott szellemek országa,
 micsoda szellemeké?, kérdeztem én
 októbert várva, októberben voltam gyerek,
 volt Magyarország és lett Magyarország,
 figyeljete a húsunk nevetésére!

Vártuk októbert reggel óta,
 ó drága október; mondtuk, neked nem
 szabad a vonatról lekésned,
 mint a nagymamának, ki örült kicsikó
 lett az ágyúszótól, a géppisztolyos medvebocsoktól,
 október egy tó, október a gyalogló sziget,
 és tudtuk, hogy minket nem hagy itt
 fonográfnek, ahogy a tótágas csillagok
 kibillentek, mikor megjöttél, ó október,

október megjött,
 október itt van a zsebünkben,
 a torkunkban, mely üdvözlégyet kiáltott,
 én ezt a hónapot ünneplem legjobban,
 október; gyere és szabadíts meg minket
 a gonosztól! A kotlóstyúk szétszaladtak,
 és alabástrom-jelszókat tojtak
 a szélajtókba, jaj, nem lehet, hogy
 megint leeresszék a vizet a szabadság alól,

nem lehet, hogy itt megint
 november legyen, mikor a szívünk kicsattan,
 október eljött, de jaj, Ady Endre,
 hogy lehet, hogy itt mindig november ólálkodik,
 az úzok, kabarok, jászok,
 székelyek, hunok, avarok, csángók,
 kazárok, besenyők, kunok, örmények
 és fölnégyelt házak füstjébe
 csavarodott, nyárfás magyarok
 Európájában?